

VVKHO

VLAAMS VERBOND VAN KATHOLIEKE HOGESCHOLEN

- Sainte-Adresseplein 12, B-1070 Anderlecht
- Tel. (02)529 04 29 • Fax (02)529 04 93
- vvkho@vsko.be • www.vsko.be

BU/DOC/05-06/72
01 februari 2006

Contactpersoon: **Christel Van Haecke**
e-mail: christel.vanhaecke@vsko.be

BUREAU

Opnieuw strengere voorwaarden voor de toegang tot de economische beroepen.

A. Samengevat

De beroepstitels van erkend boekhouder-fiscalist en erkend fiscalist verdwijnen. De toegang tot de beroepen van accountant, belastingconsulent en boekhouder worden strenger.

De veranderde positie van de gegradueerden/bachelors springt het meest in het oog. Volgens de intentieverklaring (zie BU/DOC/05-06/72a) volstaat een graduaatsdiploma/bachelor weliswaar nog om de stage van de beroepen aan te vangen, maar niet langer meer om de beroepstitel en de erkenning om het beroep te mogen uitoefenen te krijgen. Wie geen master heeft verworven op het eind van de stage, zou toch mogelijks toegelaten worden tot het beroep als hij minimum een stage van 7 jaar heeft doorlopen.

VLHORA heeft zijn vrees voor een totale uitsluiting van de bachelors/gedegreeerden tot de toegang van het beroep van accountant reeds geuit in een brief aan minister Vandenbroucke. (zie BU/DOC/05-06/72b)

Intussen zien de huidige stagiairs-boekhouders zich geconfronteerd met strengere examenvereisten –wat het eindexamen betreft - om toegelaten te worden tot het beroep van erkend boekhouder of van erkend boekhouder-fiscalist. Ook de huidige boekhouder moet aan strengere examenvereisten voldoen om de titel van erkend boekhouder-fiscalist te verwerven. Tegelijkertijd stipuleert de intentieverklaring om het beroep van erkend boekhouder-fiscalist af te schaffen.

B. De hervormingsplannen voor de beroepen van bedrijfsrevisor, accountant, belastingconsulent, erkend boekhouder-fiscalist en erkend fiscalist.

Op 17 januari 2006 bezorgde de VLHORA ons de niet-ondertekende intentieverklaring van de voorzitters van de drie beroepsinstituten IAB, BIBF en IBR en van de ministers Laruelle en Verwilgen om de organisatie van de bovengenoemde beroepen te hervormen (zie BU/DOC/05-06/72a). De intentieverklaring is aan de federale regering voorgelegd met het verzoek om een nieuwe wet te schrijven.

De veranderde positie van de gegradueerden/bachelors springt het meest in het oog. Volgens de intentieverklaring volstaat een graduaatsdiploma/bachelor weliswaar nog om de stage van de beroepen aan te vangen, maar niet langer meer om de beroepstitel en de erkenning om het beroep te mogen uitoefenen te krijgen.

De intentieverklaring bevat de volgende krachtlijnen.

1. De wet van 22 april 1999 die de voorwaarden tot de toegang tot de stage en de beroepen van accountant, belastingconsulent, erkend boekhouder, erkend fiscalist en erkend boekhouder-fiscalist regelt, wordt opgeheven. Er komt een nieuwe wet die de hiernavolgende punten bepaalt.

2. Na een periode van 6 maanden zal de titel van erkend boekhouder-fiscalist worden geschrapt. De huidige BIBF-leden die de hoedanigheid van belastingconsulent niet hebben aangevraagd, zullen deze titel niet meer kunnen dragen. Zij kunnen enkel de titel van boekhouder dragen. De titel van "erkend fiscalist" wordt in de nieuwe wet geschrapt.
3. De overige beroepen worden gegroepeerd binnen één enkel instituut met verschillende lijsten. De auditberoepen die niet behoren tot het beroep van bedrijfsrevisor zouden binnen een interinstitutionencomité worden gecoördineerd.
4. Er zijn overgangsmaatregelen gedurende 6 maanden voorzien voor de leden van het IAB (Instituut voor Accountants en Belastingconsulente), het BIBF (Beroepsinstituut voor Boekhouders en Fiscalisten), het IBR (Instituut voor Bedrijfsrevisoren) en de huidige stagiairs.

Voor de huidige stagiairs verzwaren de voorwaarden om toegang te krijgen tot het beroep waarvoor ze nu stage lopen.

De stage voor de huidige stagiairs, die ingeschreven zijn bij het IAB, wordt verlengd van drie jaar naar minimum 5 jaar relevante beroepservaring. Bovendien moeten de stagiairs een bijkomende permanente vorming hebben gevolgd.

De huidige BIBF-stagiairs, die minimum 7 jaar zelfstandige beroepservaring hebben en een bachelor of graduaatsdiploma bezitten, kunnen de hoedanigheid van accountant, belastingconsulent en/of boekhouder aanvragen op onder andere de voorwaarde dat ze een permanente vorming hebben gevolgd.

Elke andere stagiair bij het IAB of BIBF zal de stage voortzetten zoals voorzien door zijn oorspronkelijk instituut, in functie van de gekozen lijst.

De huidige BIBF –leden kunnen de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent krijgen op voorwaarde dat ze onder andere een permanente vorming hebben gevolgd.

De IAB-leden kunnen de hoedanigheid van belastingconsulent bekomen op voorwaarde dat ze onder andere een permanente vorming hebben gevolgd.

De bedrijfsrevisoren kunnen de hoedanigheid van accountant voorleggen op basis van een gemotiveerde aanvraag.

Met uitzondering voor de IAB-leden die belastingconsulent willen worden, kan de permanente vorming georganiseerd worden door onderwijsinstellingen, beroepsverenigingen en instituten. De vorming moet niet noodzakelijk met een examen beëindigd worden. **Het IAB en BIBF bepalen het programma en zullen controle uitoefenen op 'zowel de organisatoren als de inhoud van de vorming'.**

5. De huidige stagiairs hebben reeds een toelatingsexamen achter de rug. De voorwaarden om tot het beroep te treden, worden nog verzwaaard. VLHORA heeft in een brief aan minister van Onderwijs Vandenbroucke de vrees voor een totale uitsluiting van de bachelors/gegradueerden tot het beroep van accountant geuit. (zie BU/DOC/05-06/72)

6. De toegang tot het beroep zou voorbehouden zijn aan houders van door 'de Staat erkende diploma's'.

De diplomaverenisten voor de toegang tot de stage zijn minimaal:

- a. de auditberoepen : master

- b. accountant : master, bachelor, graduaat
- c. belastingconsulent: master, bachelor, graduaat
- d. boekhouder: master, bachelor, graduaat.

De diplomavereisten voor de toegang tot de beroepen zijn minimaal:

- e. de auditberoepen: master
- f. accountant: master
- g. belastingconsulent: master
- h. boekhouder: master, bachelor.

Het ontbreken van een masterdiploma zou kunnen vervangen worden door 7 jaar beroepservaring (stageduur ?) voor een bachelor of gegradueerde en door 15 jaar beroepservaring indien er geen diploma is.

Er zal slechts één stage worden georganiseerd met stadia van de door de kandidaat gewenste eindkwalificatie. De stagecommissie zal bestaan uit accountants, boekhouders en belastingconsulenten.

7. De andere beroepsbeoefenaars die minimum beschikken over een bachelor of graduaatsdiploma en die minimum 7 jaar beroepservaring hebben, kunnen ook de hoedanigheid van accountant en belastingconsulent aanvragen op voorwaarde dat ze onder andere permanente vorming hebben gevolgd. In het bijzonder worden hiermee advocaten, gespecialiseerd in fiscaal recht of boekhoudrecht bedoeld.
8. Het IAB en het BIBF worden opgeheven. Een nieuw instituut wordt opgericht, dat bestaat uit drie lijsten (belastingconsulent, accountant, boekhouder) en een lijst van de professionele en interprofessionele vennootschappen.
9. De hoedanigheid van belastingconsulent is verenigbaar met de hoedanigheid van accountant en van boekhouder.
De hoedanigheid van accountant is niet verenigbaar met de hoedanigheid van boekhouder.
Een bedrijfsrevisor mag niet de titel van belastingconsulent dragen, maar wel de titel van accountant of boekhouder. Gezien het verdwijnen van het begrip 'erkend fiscalist' zal het voor sommige bedrijfsrevisoren niet meer mogelijk zijn om de titel van erkend boekhouder-fiscalist te dragen.
10. De nieuwe wet zal ook de opdrachten van de beroepen afbakenen.

C. Een moeilijker eindexamen voor de stagiairs die de titel van erkend-boekhouder of erkend boekhouder-fiscalist beogen.

In het Belgisch Staatsblad verscheen het KB van 10 augustus 2005 dat de voorwaarden om het beroep van erkend boekhouder of erkend boekhouder-fiscalist uit te oefenen, verstrengt (1). In het bijzonder worden de slaagcriteria voor het praktisch bekwaamheidsexamen verstrengd en wordt de examenmaterie uitgebreid. Na de stage moeten de kandidaat-boekhouders immers slagen in een praktisch bekwaamheidsexamen alvorens zij de titel van erkend boekhouder of erkend boekhouder-fiscalist kunnen krijgen.

1. De examenmaterie

Het praktisch bekwaamheidsexamen bestaat uit een schriftelijke toets en een mondelinge bespreking van het schriftelijk examen. De materies waarover de kandidaat mondeling ondervraagd moet worden, breiden uit.

De mondelinge proef beperkt zich niet langer tot de bespreking van de schriftelijke proef en een ondervraging over de praktijk, de opdrachten, de aansprakelijkheid en de plichtenleer (2). Voortaan wordt de stagiair ook ondervraagd over algemene boekhouding, de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, de algemene beginselen van het financieel beheer, het opstellen, de analyse en de kritische beoordeling van de jaarrekening, de organisatie van de boekhoudingsdiensten en van de administratieve diensten van de onderneming, de BTW, de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de belastingprocedures, het vennootschapsrecht en de wetgeving in verband met de ondernemingen in moeilijkheden, de beginselen van registratie- en successierechten, van douane en accijnzen en van het arbeids- en sociale zekerheidsrecht.

2. De slaagcriteria

2.1 Tot nu moesten de kandidaten eerst 50% halen op het schriftelijk examen om toegelaten te worden tot de mondelinge proef. Voortaan moeten de kandidaten minstens

- 50% op het totaal van de schriftelijke examens halen
- én 60% van de punten op de vakken algemene boekhouding, wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, algemene beginselen van het financieel beheer, opstellen, analyse en kritische beoordeling van de jaarrekening, organisatie van de boekhoudingsdiensten en van de administratieve diensten van de onderneming
- én 50% voor het vak plichtenleer van de erkende boekhouders en boekhouders-fiscalisten halen alvorens ze toegelaten worden tot de het mondeling examen.

2.2 Tot nu slaagden kandidaten voor het praktisch bekwaamheidsexamen als ze in het totaal 60% van de punten haalden op het mondeling en schriftelijk examen. Voortaan moeten de kandidaten minstens 60 % op het mondelinge gedeelte halen. Pas dan kunnen ze zich inschrijven op de lijst van de erkende boekhouders of erkende boekhouders-fiscalisten.

3. Strengere toelatingsvoorwaarden voor de erkende boekhouders om de titel van erkend boekhouder-fiscalist te verkrijgen

Ook voor erkende boekhouders die de titel van erkend boekhouder-fiscalist willen halen, worden de toelatingsvoorwaarden strenger.

Zij worden vrijgesteld van het volgen van de stage op voorwaarde dat ze over een diploma beschikken dat toegang verleent tot de titel van erkend boekhouder-fiscalist. Tot nu toe moesten ze enkel een mondeling praktisch bekwaamheidsexamen afleggen over de fiscale materies. Het nieuwe KB voert nu slaagcriteria in en preciseert de examenmaterie voor dat praktisch bekwaamheidsexamen. De erkende boekhouder wordt nu mondeling ondervraagd over de BTW, de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de belastingprocedures, de beginselen van registratie- en successierechten en van douane en accijnzen. Om de titel te krijgen moet de kandidaat voortaan ten minste 60 % van de punten op de mondelinge proef behaald hebben.

4. Geen overgangsmaatregelen

Het KB bepaalt geen overgangsmaatregelen en geen datum van inwerkingtreding.

De nieuwe regeling treedt dus in werking de tiende dag na de dag waarop het KB is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, i.c. 5 september 2005.

(1) Het Koninklijk besluit van 10 augustus 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 januari 2003 betreffende het programma, de voorwaarden en de examenjury voor het praktisch bekwaamheidsexamen van de 'erkende boekhouders' en de 'erkende boekhouders-fiscalisten', Belgisch Staatsblad van 26 augustus 2005, 2de editie. (zie BU/DOC/05-06/72c)

(2) Het koninklijk besluit van 20 januari 2003 betreffende het programma, de voorwaarden en de examenjury voor het praktisch bekwaamheidsexamen van de 'erkende boekhouders' en de 'erkende boekhouders-fiscalisten', Belgisch Staatsblad van 12 februari 2003. (zie BU/DOC/05-06/72d)
